

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

Quando superbus ille *Pharao* adversus Israëlitas insurgit, eosq; exstinctum it, Dominus eum quasi plumbum submergit, in aquis vehementibus, Exod. 15. v. 10.

Quando *fastuosus ille Senacherib* ecclesiam planè deletam cupit, ponit ei circum in naribus ejus, & reducit eum in viam, per quam venit, Esa. 37. v. 29.

Quodsi *iracundus Saulus* minas & cædes spirat contra populum Christianum, de cælo eum terret, dicens: Saul, Saul, quid me persequeris, durum tibi erit contra stimulum calcitrare, Act. 9. v. 5.

Ut breviter complectar, non est calamitas tanta, ex qua liberare ille nequeat. Propterea se exaltavit, ut videat laborem, & afflictionem nostram consideret, orphano erit ille adjutor, Psal. 10. v. 14.

Quando igitur miseris hujus vitæ immerfi sumus, semper ad Christum nos con-

vertere debemus, qui est ad dextram Dei & interpellat pro nobis, Rom. 8. v. 34.

Lutherus ita hâc de re scribit super Ps. 110. *Lass hergehen/stossen/schrecken/stürmen / wer stossen/schrecken und stürmen kan/und werde so böß als es immer wolle / Danoch will ich dafür bleiben / durch diesen Herren/der da regiret/und herrschet in Ewigkeit.* Quod consentit cum illo Pauli, Rom. 8. v. 31. 34.

Hoc egregium est solatium, quo nos sustentare debemus, usque ad adventum Christi, ubi & nos rapiemur in nubibus obviam Domino in aëra, & sic semper cum Domino erimus, 1. Theff. 4. v. 17.

Id quod nobis largiri dignetur Deus ter Opt. Max. per & propter Christum, Servatorem & Dominum nostrum,

Amen.

Feria II. Pentecostes.

Evangeliu[m] Ioh. 3. v. 1. --- 14.

EXORDIUM.

Quemadmodum Deus iræ suæ vehementiam *duobus modis* ostendit: *semel per universale Diluvium*, quia enim primus mundus poenitentiae locum non relinquebat, Spiritui sancto resistens, Deus pluviam terræ immittebat quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, & omnia, in quibus spiraculum vitæ erat in terra suffocabat, excepto Noah, & quæ cum illo in arca erant, Gen. 6. 7. cap. *Deinde per Sodomorum in-*

pendium. Tum enim iterum pluit Dominus, super Sodomam & Gomorrhham sulphur & ignem à Domino de cælo. Et subvertit civitates has, & omnem circa regionem, universos habitatores urbium, & cuncta terræ virentia, Gen. 19. v. 24.

Ita etiam ex adverso *bisariam manifestavit infirmitatem suam misericordiam*, primo in filii missione. Ubi enim venit plenitudo temporis, misit Deus filium suum, Gal. 4. v. 4. *Deinde in Spiritus sancti effusione:* quæ quin-

Xxx 3

quage-

quagesimo post resurrectionem Christi die, Hierosolymis accidit, Act. 2. v. 1. seqq.

Illa vocari potest *pluvia ira*, in diluvio quippe rupti sunt omnes fontes abyssi magna, & cataractæ cœli apertæ sunt: & facta est pluvia super terram, quadraginta diebus & quadraginta noctibus, Gen. 7. v. 11. Ibi verò pluit Dominus super Sodomam & Gomorrhæam, sulphur & ignem à Domino de cœlo, Gen. 19. v. 24. *Hac verò pluvia gratia*, ubi Deus etiam quidem fenestras cœli aperuit, verum non ut perderet, sed ut conservaret. Sic enim Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam, Joh. 3. v. 16. Spiritum quoque sanctum hoc sine misit:

Qui nos in arctis erigat,
Riteq; de Deo instruat,
In veritate ducat.

Das er uns in Trübsal trösten soll/
Und lehren ihn erkennen wol/
Und in der Wahrheit leiten.

Utrumq; in scripturâ cum pluvia confertur. De Messia enim scriptum est: Descendet, sicut pluvia, in vellus: & sicut guttæ irrigant terram, Ps. 72. v. 6. De Spiritu sancti verò effusione David ita prædixit: Imbrem benignum effundis Deus super hæreditatem tuam, & quod languet, confirmasti, Psal. 68. v. 10. 12. hæc duplicia illa sunt, quæ de manu Domini suscepimus, Esa. 40. v. 2.

Grato animo igitur accipiamus eique cantemus oportet, qui bona tribuit nobis, Psal. 13. v. ult. Psal. 103. v. 1. De visibili Spiritu sancti effusione hæsterno die actum est:

quia verò illa ex filii missione sequuta est, Majores nostri prælectum Evangelium, feriâ II. Pentecostes explicandum ordinarunt, ut memori mente tenentes beneficia hæc, nunquam illa ex animo dimitteremus.

Nos ad ipsam Evangelii explicationem nos conferemus, pro instituti ratione ex eodem delibaturi:

- I. *Ἀνθρῳπολογία*, sive *noticiam nostri*.
II. *Χριστολογία*, sive *noticiam Christi*.

J.J.

Exegesis.

Psalium XVI. Psalter Regius *insigne aureolum* appellat quia in eo de beneficiis Messie, & præcipue de passione, morte & resurrectione agitur. *Multo æquius prælectum Evangelium hoc titulo insigniri potest*, in quo compendiosè totum salutis nostræ negotium continetur. Hic enim audimus de dilectione Dei patris, satisfactione filii, & de applicatione Spiritus sancti, quæ fit per fidem. Ideò verò *insigne aureolum* est, quod non modò de collo suspendere, sed & cordi ipsi includere, & in hoc glorioso ornatu exultare debemus, quasi sponsus sacerdotali ornatu decoratus, & quasi sponsa ornata monilibus suis, Esa. 61. v. 10.

Ἀνθρῳπολογίαν sive *noticiam nostri* hic discemus, si spectemus:

I. *Patrem diligentem*, qui mundum ad eò dilexit, ut proprio filio non pepercerit, sed pro nobis omnibus tradiderit eum. Hoc exemplum rarissimum prorsus est.

Deus est *ens infinitum*, excelsior cœlo, profundior inferno, longior terrâ mensura ejus, & latior mari, Job. 11. v. 8. unde ipsum cœli